RIIHISAARI

Savonlinna • www.riihisaari.fi

UUTOS

NYKYTEKSTIILITAIDETTA
5.11.2021-16.1.2022

UUDEN
TEKSTIILITAITEEN YHDISTYS
UUTE RY

RIIHISAARI
Savonlinna • www.riihisaari.fi

UUTOS – Uuden tekstiilitaiteen yhdistyksen UUTE ry:n näyttely

UUTOS-näyttely on yhdistyksen esittäytymisnäyttely. Se on tiivistelmä yhdistyksen jäsenten taiteesta, katsaus nykytekstiilitaiteeseen ja -taiteilijuuteen tässä ajassa. UUTOS on tekijöidensä näköinen ja tuntuinen kokonaisuus.

Näyttelyssä ovat mukana:
Sunna Kangas
Kaarina Kellomäki
Venla Martikainen
Sonja Salomäki
Tuija Teiska
Tuomas Tiitinen
Päivi Vaarula ja
Marjukka Vuorisalo

5.11.2021 – 16.1.2022 UUTOS näyttely on esillä Riihisaaressa – Savonlinnan museossa. Osin eri teoskokonaisuudella se oli esillä 6.7. – 1.8.2021 Forssan museon Galleria Moletissa.

Uuden tekstiilitaiteen yhdistys UUTE ry perustettiin ja rekisteröitiin Helsingissä joulukuussa 2014. Tammikuusta 2015 se on ollut European Textile Networkin ja vuodesta 2021 Suomen Kuvataidejärjestöjen Liiton jäsenjärjestö. Yhdistyksen tarkoitus on kehittää tekstiilitaidetta vapaana taiteena. UUTE ry:n jäseneksi voidaan hyväksyä ammattimaisesti toimiva tekstiilitaiteilija, joka käyttää kuvataiteen kenttään luettavissa teoksissaan tekstiiliä konkreettisena tai käsitteellisenä lähtökohtana.

Suomalainen tekstiilitaide on vuosisatojen aikana muotoutunut ainutlaatuiseksi monialaiseksi ilmaisumuodoksi. Tekstiilitaide on rajoja rikkova ja rajoja ylittävä taidemuoto. Sen toimintaperiaatteissa yhdistyy visuaalisen ja käsitteellisen taiteen menetelmien lisäksi myös käsityötekniikoita ja niiden variaatioita lukemattomin määrin.

Tekstiilitaiteen kokeellisuus ja vapaus ovat olleet sen merkityksen perusta. Merkitystä lisäävät taiteen valtavirrasta poikkeavat näkökulmat, jotka tuovat usein esiin unohdettujen ja vaiettujen ihmisryhmien tarinoita ja kokemuksia. Inhimillisyys ja ihmisyyden tutkimus ovat tekstiili-ilmaisun ydinviestejä. Nykytekstiilitaide kommentoi myös aktiivisesti ajankohtaisia yhteiskunnallisia aiheita.

Näyttelyä on tukenut Suomen Kulttuurirahasto.

Lisätietoja yhdistyksestä, sen toiminnasta ja jäsenistä:
www.newtextileart.com

SUNNA KANGAS

BIOGRAFIA

Sunna Kangas (synt. 1974 Helsinki) on nykytekstiilitaiteilija ja taiteen maisteri. Kankaan taiteen keskeisiä teemoja ovat olleet ympäristö ekologisesta näkökulmasta, väkivallan vastustaminen ja ihmisyys. Teokset ovat käsitteellisiä yhteiskunnallisia pohdintoja, joihin nivoutuu oma elämä, näkemykset ja kokemukset. Ne ilmentävät tunteita ja eetosta, jossa kriittinen tarkastelu on läsnä. Kankaan taide syntyy kokeellisina prosesseina.

Sunna Kangas on valmistunut taidepainotteisella lopputyöllä artenomiksi Evtek Muotoiluinstituutista ja taiteen maisteriksi Taideteollisesta korkeakoulusta. Hänen töitään on ollut esillä vuodesta 2000 yli sadassa näyttelyssä. Hän on pitänyt yksityisnäyttelyitä, osallistunut moniin ryhmänäyttelyihin, sekä koti- ja ulkomaisiin kuratoituihin näyttelyihin kuudessatoista maassa. Hän on saanut taidepalkintoja ja hänen töitään on kokoelmissa. Hän on ottanut osaa erilaisiin taiteilijaryhmiin ja organisoinut kansainvälisiä ryhmänäyttelyitä Suomessa ja ulkomailla. Hän on tehnyt julkisia taideteoksia. Sunna Kangas on Uuden tekstiilitaiteen yhdistyksen UUTE ry:n perustajajäsen ja puheenjohtaja. Hän on perustajajäsen myös taiteilijat O ry:ssä sekä Muu ry:n ja Helsingin taiteilijaseuran jäsen.

www.sunnakangas.com

SUNNA KANGAS

PLASTIC BIRTH II
2021
vapaapunonta, muovipussit, nippusiteet ja nuket
installaatio, koko vaihteleva

Plastic Birth II kuvaa profaania ja kornia muovista todellisuutta.

Kaikkiaan maailmassa tuotetaan vuosittain yli 90 miljardia kiloa muovia, josta arviolta 10 prosenttia päätyy meriin muodostaen valtavia jätepyörteitä. Osa roskasta vajoaa merenpohjaan tuhoten sitä osa päätyy mm. lintujen ruoansulatuselimistöön. Muovien hajoaminen luonnossa on äärimmäisen hidasta. Hajoamisprosesseissa syntyy mikromuoveja. Vesistöihin päätyessään muovit leviävät kaikkialle. Myös sadevedestä on löydetty mikromuoveja. Veden ja ravinnon mukana niitä päätyy myös ihmisiin tuntemattomin seurauksin.

Yksityiskohta teoksesta

KAARINA KELLOMÄKI

BIOGRAFIA

Kaarina Kellomäki on osallistunut lukuisiin tekstiilinäyttelyihin ja työpajoihin niin kotimaassa kuin ulkomailla. Hänen töitään on mm. Designmuseossa, Tukholman ja Oslon kansallismuseoissa, Ruotsin Tekstiilimuseossa, Pietarin ja Kostroman museoissa ja monissa muissa. Hänet valittiin vuoden tekstiilitaiteilijaksi 2005. Hän on työskennellyt painokangassuunnittelijana ja myös opettanut Taideteollisessa korkeakoulussa (nykyään Aalto).

www.kaarinakellomaki.fi

KAARINA KELLOMÄKI

POISHEITETYT
2021
sekatekniikka: diat, tekstiili, pensselit
koko vaihteleva

Omaa arkistoani järjestettäessä heitin pois diamateriaalia, josta osan digitoin. Diat olivat suuremmaksi osaksi omista tekstiileistä, mutta myös muiden. Poisheitetyt kertoo aikakauden muuttumisesta digiaikaan.

Yksityiskohta teoksesta

VENLA MARTIKAINEN

BIOGRAFIA

Venla Martikainen on syntynyt Savossa 1982, Taideteollisen korkeakoulun (TaM 2007) jälkeen Helsinkiin jämähtänyt tekstiilitaiteilija. Teoksissaan hän käsittelee ihmisen synkiksi koettuja ajatuksia ja tapahtumia, sekä kaiken katoavaisuutta. Martikainen käyttää teoksissaan vaihtelevia tekstiilimateriaaleja; ready-made -tavarasta itse parkittuun kalannahkaan. Myös etsimättä löydetyt esineet ja materiaalit inspiroivat häntä, sekä erilaiset toistuvat rakenteet eri skaaloissa.

Martikainen on UUTE ry:n perustajajäsen, yhdistyksen sihteeri ja varapuheenjohtaja.

www.venlamartikainen.com

VENLA MARTIKAINEN

ALL WORK AND NO PLAY MAKES ME A DULL BOY
2021
sekatekniikka, ryijysolmut
tennispallot, tennismailat, akryylilanka
150 x 130 x 40 cm

All Work and No Play Makes Me a Dull Boy -teos koostuu käytetyistä tennispalloista ja vanhoista tennismailoista. Tennismailoihin ei ole koskettu aikoihin, nurmi on ottanut niistä vallan. Onko pelailu loppunut tylsyyteen vai onko peli pelattu pelaajien osalta? Teos on paikalleen jäänyt tai hitaasti muuttuva asetelma jostain menneestä tapahtuneesta. On monia vaihtoehtoja joiden vuoksi pallot ja mailat ovat jääneet ja asettuneet paikoilleen.

All work and no play makes Jack a dull boy -sananlasku vapaasti suomennettuna tarkoittaa, että työnteko ilman huveja tylsistyttää ihmisen. Tenniksen peluu (joka on taiteilijalle pelinä täysin vieras) on kontekstista riippuen työtä tai huvia, mutta peliä se on pelaajan syvemmistä intentioista huolimatta. Pelaajien pelatessaan täytyy tietää mikä on pelin henki, tosissaan vaiko leikkien?

SONJA SALOMÄKI

BIOGRAFIA

Sonja Salomäki on haukkasilmäinen ympäristönsä tarkkailija. Usein hänen teoksensa syntyvät hallitsevan todellisuuden ja oman ajattelun ristiriitaisuudesta ja vuorovaikutuksesta. Jossakin määrin Salomäki on perinteinen taiteilija-tarkkailija, joka tutkii ja paljastaa asioita, joita muut ihmiset eivät uskalla, ehdi tai tajua ajatella.

Kaupunkiympäristö rakennuksineen, ihmisineen ja ilmiöineen inspiroi Salomäkeä taiteelliseen työskentelyyn. Hänen lapsuusympäristönsä, vaaleanharmaa laatikoita täynnä oleva lähiö, on tehnyt hänestä suuren värien ja kerrostumien ystävän. Lapsuus metsäisessä helsinkiläisessä lähiössä on toisaalta tuottanut myös läheisen luontosuhteen.

Vuodesta 2018 Salomäki on tehnyt väitöstutkimusta ilmastoaktivismitaiteen vaikuttavuudesta Lapin yliopistossa. Tutkimuksen toiminnallisessa osiossa taiteilijat tekivät koelaboratoriomaisesti teoksia ilmastonmuutoksen eri teemoista. Nyt Salomäki kokeilee samaa vaikeaa tehtävää itse: kuinka hyvin taiteen keinoin on mahdollista ilmentää ilmastonmuutoksen syitä, seurauksia ja siihen kytkeytyviä asioita. Voiko Suomen biotalousstrategian ongelmista tai eläintuotannon ilmastokuormituksesta tehdä onnistuneen taideteoksen?

Työprosessi on Salomäelle erittäin tärkeä. Hän käyttää monia eri tekniikoita, usein myös sellaisia joita ei aloittaessaan täysin hallitse. Salomäki tekee teoksia esimerkiksi kutomalla, tuftaamalla, kirjomalla ja tekstiiliväreillä eri pinnoille maalaamalla. Hänen teoksensa voivat muuttua luonnosvaiheesta radikaalisti valmistusprosessin aikana.

www.sonjasalomaki.com

SONJA SALOMÄKI

METSÄNPEITON JALOSTUSARVO
2021
huovutus ja kirjonta raanulle
72 x 147 cm

Kansallisromantikkojen kuvailemia luonnontilaisia metsiä on harva nykyihminen nähnyt, sillä niitä on Suomessa vain 2,9%. Lähivuosina metsät tulevat muuttumaan paljon eläimistöltään ja kasveiltaan ilmastonmuutoksen vuoksi. Luonnon monimuotoisuuden suojelemiseksi ja luontokadon pysäyttämiseksi suojeltua metsää pitäisi olla paljon enemmän kuin nykyisin.

Sotakorvausten aika muutti suomalaisten asennetta metsiin ja tuolloin aloitettu tehometsätalous on muuttanut Suomen metsät pääasiassa talousmetsäksi ja puun kiertoajan luonnottoman nopeaksi. Vastoin tehometsätalouden myyttejä, metsää ei tarvitse hoitaa, eikä se tarvitse ihmistä. Metsä on itsenäinen ekosysteemi.

Ennen kristinuskon tuloa suomalainen elämä ja uskomukset liittyivät vahvasti luonnon ehdoilla elämiseen. Tietyt metsänhaltijat hallitsivat aina tiettyä metsää ja heidät saattoi tavoittaa metsien pyhissä paikoissa sekä uhripuiden ja uhrikivien luona. Uskomusten mukaan metsänhaltija pystyi kätkemään ihmisen tai eläimen ”metsänpeittoon”.

Olen taiteilijan ominaisuudessa tehnyt metsänpeiton, maagisen alueen, jossa Suomen hakkuuvimmainen biotalousstrategia pannaan aisoihin. Raanun raitoja kunnioittaen, kudonnan kuvakieltä jatkaen olen kirjonut teokseen myös elvyttävää hiilenkiertoa, luonnon pyhyyttä ja ihmisen osana muuta eliökuntaa.

TUIJA TEISKA

BIOGRAFIA

Tuija Teiska (s.1985 Kajaani) asuu Helsingissä. Hän on kuvataiteilija, joka hyödyntää teoksissaan tekstiiliä, löydettyjä ja orgaanisia materiaaleja sekä keramiikkaa. Hänen teoksensa ovat veistoksia, installaatioita, kollaaseja, piirustuksia, videoita sekä performansseja.

Tuija Teiska on opiskellut taidetta kymmenen vuotta ja hänellä on kolme eri taidealan tutkintoa. Teiska suoritti kuvataiteen maisterin tutkinnon kuvanveiston osastolta Taideyliopiston Kuvataideakatemiassa 2016, ja sai Kuvataideakatemian tunnustuspalkinnon kuvanveistosta.
Hänellä on ollut lukuisia taidenäyttelyitä vuodesta 2003 lähtien Suomessa ja ulkomailla. Tuija Teiskan teoksia löytyy useista eri julkaisuista ja tutkielmista mm. taidekirjassa Pehmeä Taide (2016): Minna Haveri, Maaseudun Sivistysliitto - Maahenki Oy Helsinki ja Sini Myllyniemen: Pehmeää ja poliittista? Tekstiiliveistos Suomen nykytaidekentällä - Aalto Yliopisto (2016).

Teiska on toiminut asiantuntija tehtävissä: 2017 FIN/JPN LAB - The Finnish Institute, Tokio, Japani (Suomen ja Japanin kulttuurin eroavaisuudet), sekä 2016 Nordic Textail Art Meeting 2016, Bergen, Norja (Tekstiilimateriaali nykytaiteessa ja kuvanveistossa). Hänen teoksiaan löytyy useista taidekokoelmista: Saastamoisen säätiön kokoelmat/ EMMA modernin taiteen museo, Suomen Valtion taidekokoelmat, Aineen Taidemuseon kokoelmat, Joensuun Taidemuseon kokoelmat, Tampereen Taidemuseon kokoelmat, Kiilto Ry taidekokoelmat ja Ateneumin taidekokoelmat Presidentti Sauli Niinistön muotokuva (100 taiteilijaa) sekä yksityisissä taidekokoelmissa.

www.teiska.fi

TUIJA TEISKA

BOMBYX MORI
2018
video, kesto: 21:15 min.

Bombyx Mori on videodokumentaatio performanssista vuodelta 2017. Performanssissa tekstiiliveistokset toimivat kommunikaation välineinä Naganossa, Japanissa. Veistokset ovat wara-köydestä sormivirkattuja orgaanisia muotoja, perhosen koteloita.

Stillkuva videosta

TUOMAS TIITINEN

BIOGRAFIA

Tuomas Tiitinen on Helsingissä toimiva tekstiilialan luova toimija. Hän on opiskellut käsityötä, muotoilua ja taidetta useissa suomalaisissa alan oppilaitoksissa ja valmistunut taiteen maisteriksi vuonna 2006.

Uransa aikana Tiitinen on toiminut opetus- ja koulutustehtävissä niin vapaan kasvatuksen kuin korkeakoulutuksenkin puolella, tekstiilialan markkinointi ja suunnittelutehtävissä, free-lancerina ja vapaana taiteilijana. Hän on lisäksi osallistunut useisiin ryhmänäyttelyihin, joista merkittävin on Designmuseon ”Kyyhky ja Karitsa”-juhlanäyttely vuonna 2006.

www.nenitiit.com

TUOMAS TIITINEN

IMITATION OF CONCEPT I-IV: RESTRICTION, DIVERSITY, CONTROL, ENTROPY
2021
virkkaus
puuvilla, pellava, sekoitekuidut, polypropeeni, muovi
4 osaa - 30 cm x 40 cm

Luovassa työssäni merkitykselliseen asemaan nousevia tekijöitä ovat materiaalisuus ja prosessi. Elämme ympäristössä joka muuttuu yhä digitaalisemmaksi ja teknologisemmaksi. Tämä vaikuttaa väistämättä myös ajattelutapoihimme ja kokemusympäristöömme. Työlläni tuon esille fyysisyyden ja käsillä tekemisen sisältämiä arvoja ja merkityksiä. Materiaali tuotuna tilaan viestii paljon enemmän kuin kuva tietokoneen tai älylaitteen ruudulla.

Esillä olevat teokset on valmistettu virkaten. Virkkaus on tekniikka, jota ei tällä hetkellä ole mahdollista soveltaa koneellisessa tekstiilituotannossa. Vain ihmisen aistien ohjaama hienomotoriikka kykenee valmistamaan virkattuja tekstiilejä. Teosten valmistaminen on vaatinut aikaa, vaivannäköä ja osaamista. Niitä on olemassa vain yhdet ainutlaatuiset kappaleet. Meillä ei ole olemassa teknologiaa, joka voisi kopioida näitä teoksia.

Teosten visuaalisena lähtökohtana on ajatus soveltaa suomalaista ryijyperinnettä ja 1900-luvun alun modernin kuvataiteen pelkistettyä ilmaisua. Luoda yksinkertaisilla elementeillä tulkintoja, jotka voisivat säilyä mielenkiintoisina läpi eri aikakausien.

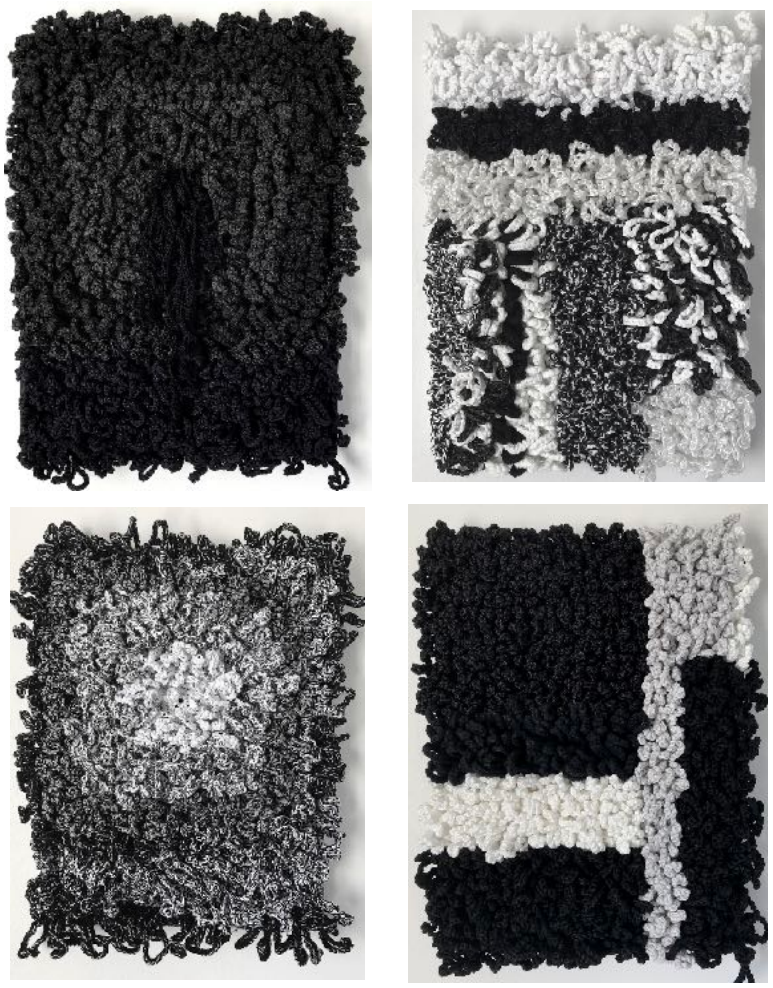

PÄIVI VAARULA

BIOGRAFIA

Päivi Vaarula on Forssassa 1958 syntynyt, nykyisin Hämeenlinnassa asuva ja työskentelevä Taiteen maisteri. Hän käsittelee töissään subjektiivisia tunteita ja tuntemuksia ja kääntää elämää tekstiilitaiteen kielelle. Hänen työnsä ovat näkemyksiä naisen elämästä, elämän vaiheista, masennuksesta, iloista, arjesta ja ajasta. Henkilökohtaisuudella hän tavoittelee ilmaisua joka puhuttelee ja koskettaa.

Vaarula työstää langat värien ja muotojen avulla ilmaisunsa välineeksi. Hän värjää villalangat itse luonnon väriaineilla, kutoo kankaan kangaspuissa ja stabiloi haluamansa muodon villapintaan. Ympäristösyistä hän käyttää lähituotantona tuotettua kotimaista villalankaa ja luonnon väriaineita. Vahva kudotun kankaan ammattitaito varmistaa sen, että tekniikka on vain väline, eikä tavoite.

Päivi Vaarula valmistui kutojaksi Wetterhoffilta 1981, tekstiilisuunnittelijaksi Rovaniemeltä 1985, opettajaksi Wetterhoffilta 1987 ja Taiteen maisteriksi Taiteteollisesta korkeakoulusta (Aalto Yliopisto) 1999. Vaarula on toiminut yli 30 vuotta päätoimisena muotoilun opettajana ja tehnyt opetustyön ohella tekstiilitaidetta. Pisimmän ajan hän oli lehtorina Hämeen ammattikorkeakoulussa, mutta on ollut toimessa myös kansalaisopistossa, käsityökeskuksissa, toisella asteella ja yliopisto-opettajana Lapin yliopistossa. Vierailevana luennoitsijana hän on ollut Virossa, Saksassa, Tanskassa ja Isossa-Britanniassa. Hän on kirjoittanut lukuisia värjäys- tai tekstiiliaiheisia artikkeleita lehtiin ja kirjoihin. Kaksi vuotta hän asui Islannissa, jossa opetti ja teki tekstiilitaidetta. Viime vuodet tekstiilitaide on ollut hänen päätyönsä ja opetuksesta on tullut sivutoimi.

Päivi Vaarula on pitänyt 11 yksityisnäyttelyä ja osallistunut lähes neljäänkymmeneen yhteisnäyttelyyn kotimaassa ja ulkomailla. Viime vuodet toiminta on ollut erittäin aktiivista ja häneen töitään on valittu useisiin kansainvälisiin näyttelyihin. Apurahoja hän on saanut taitelijaresidenssivierailuihin, näyttelyiden järjestämisiin ja yksivuotisen työskentelyapurahan 2019 Hämeen rahastolta. Hän on jäsenenä useissa alansa järjestöissä, tehnyt lukuisia opintomatkoja eri maihin ja osallistunut kahdeksaan taitelijaresidenssiin kuudessa maassa.

PÄIVI VAARULA

OLENKO LÄSNÄ
2020
kudonta, muotoon stabilointi
villa, luonnon väriaineet
135 x 110 cm

Henkinen läsnäolo on joskus vaikeaa.
Fyysisesti olen paikalla - ajatus karkaa.
Missä kävin? Miksi tulin takaisin?
Mieli kirjavanaan.
Jokin välillämme.
Rajan takana tuntematon.

MARJUKKA VUORISALO

BIOGRAFIA

Marjukka Vuorisalo on Ruuhimäessä asuva ja työskentelevä tekstiilitaiteilija (Taiteen tohtori, 2013, Taideteollinen korkeakoulu). Vuorisalo on julkaissut useita käsityökirjoja ja pyrkii suunnittelu- ja opetustyössään (Puulan seutuopisto) ylläpitämään käsityön osaamista ja sen kiinnostavuutta eri kohderyhmille ja sitä kautta säilyttämään tekstiilien ja erityisesti tekstiilitaiteen mahdollisuuksia säilyä seuraavillekin sukupolville.

https://mavuoris.portfoliobox.net/
https://www.facebook.com/Risaineri

MARJUKKA VUORISALO

TOTEUTUMATON
2021
ompelu, makramee, maalaus
silkkikangas, puuvillalangat, akryylivärit ja vanha henkari
170 x 80 x 28 cm

OLEN-NAISTA
2021
vanha puuvillakangas, rintaliivien kaarituet, kahvi, liima
ompelu, liimaus, purkaminen
52 x 30 x 18 cm

Teokset kuvaavat kohtauksia ihmisen, naisen elämästä ja muodostavat teosparin sekä vuoropuhelua toistensa ja katsojan kanssa. Toteutumaton-teoksessa kermanvärinen silkkinen käsinommeltu ja makrameepitsein koristeltu kastemekko muuntautuu lattiaa kohti valuviksi purkautuviksi langoiksi, jotka päätyvät yhtenäiseksi sikiömäiseksi massaksi. Jotain on jäänyt toteutumatta? Olen-naista-teos on naisen rintakehän kokoinen ja muotoinen tekstiilirakennelma, jossa rintaliivien kaarituet ovat se ainoa rintakehää koossa pitävä voima (ja kuristava, puristava heikkous). Mitä meistä jää jäljelle, kun kaikki paitsi olennainen on riisuttu pois?

RIIHISAARI
Savonlinna • www.riihisaari.fi

UUTOS

Uuden tekstiilitaiteen yhdistyksen UUTE ry:n näyttely
5.11.2021 – 16.1.2022

NÄYTTELYTYÖRYHMÄ
Sunna Kangas
Venla Martikainen

KATALOGIN TOIMITUS
Sunna Kangas
Venla Martikainen
Tuomas Tiitinen

KANSI
Tuomas Tiitinen

TAITTO
Sunna Kangas

VALOKUVAT
Taiteilijoiden arkistot

JULKAISIJA
Uuden tekstiilitaiteen yhdistys UUTE ry
newtextileart@gmail.com
www.newtextileart.com

UUTE

Näyttelyä on tukenut Suomen Kulttuurirahasto

SUOMEN KULTTUURIRAHASTO